

Datum: 14.07.2026

Medij: N1

Emisija: Dan uživo/N1

Autori: Redakcija

Teme: Evropska komisija

	Početak	Trajanje
Emisija	14.07.2026 16:30:00	240:00
Prilog	14.07.2026 17:03:00	16:52

Naslov: Gost-Marko Savković, ISAC fond

14753

Danas je "super utorak" za proširenje Evropske unije, tako kaže evropska komesarka Marta Kos.

Za Srbiju je utorak kao i svaki drugi: IRSCO predsedavanje Savetom Evropske unije nije potvrdilo daće pitanje otvaranja klastera 3 ponovo biti stavljeno na dnevni red pre letnje pauze, i to nakon što prošle sedmice nije postignut konsenzus o preporuci Evropske komisije. Predsednik Srbije je za to vreme u Parizu sa članovima koalicije voljnih, ali ne i na fotografiji, jer te koalicije nije član.

O ovome razgovaram sa Markom Savkovićem iz ISAC fonda. Dobar dan, hvala vam što ste ovde.

Dobar dan. Pre nego što se osvrnemo na ove teme koje smo najavili, a tiču se i proširenja i koalicije voljnih i gde je Srbija danas, da se osvrnemo i na ono što je, eto, tema od juče.

To je: kako vama zvuči izjava ministarke Snežane Paunović koja govori o "etničkom čišćenju", odnosno da bi ona, da je Slobodan Milošević etnički očistila Kosovo 1998. godine?

Znate šta, kolege su to već rekle i bolje od mene, ali ovo je jedna duboko pogrešna izjava.

Onaće napraviti štetu, ona je već napravila štetu. Dovoljno je pogledati samo današnje reakcije, kako kosovskih političara, tako i tamošnjih predstavnika civilnog društva.

Moram da kažem da ova odbrana ministra Dačića, gde on kaže, faktički, znate, "ne može se jedno etničko čišćenje pravdati ili braniti drugim". To je jedan od, zaista, rekao bih, principa kojima nas istorija uči. I istovremeno, do ovoga dolazi nekako, čini mi se, kao da je ministarka Punović ušetala u ovu situaciju, proizvela jedan problem bez ikakvog razloga.

Pritom, ako pogledamo koja je funkcija koju ona vrši, dakle, i da su negde, pod znacima navoda, u njenom, pod njom ili, odnosno u njenom mandatu, dakle, jednom delu i manjinska prava u zahvatu, to je duboko, duboko pogrešna izjava. Da. Može li takva, posle ovakve izjave, da Snežana Paunović nastavlja i da obavlja funkciju ministarke? Mislim da ne može.

A sad, videćemo u narednim danima da liće tako i biti. Da.

Kako vam se čini? Za sada vam se čini da je makar njena stranka stala u njenu odbranu?

Hoće li to učiniti cela vlada? Pa dobro, ne u potpunosti. Imali smo reakciju gospodina Ružića, isto dosta bitnu. Mislim da se premijer Macut izvinio. Nisam, nisam siguran, mislim, mislim da jeste, ali deluje mi... Nije sad stvar u tome da je ovo nekakva hajka ili neko pumpanje.

Prosto, ono što je rečeno, način na koji je rečeno, nažalost, moram da kažem, i praktično sa jednom vrstom predomišljaja, gde je sama gospođa Punović svesna težine kvalifikacije koju iznosi, ali ona je ipak iznosi i ponavlja. Tako da, sve je, naravno, moguće. Moguće je da se i pređe preko ovoga, da se sve zaboravi, ali mislim da je reakcija kolega iz redova civilnog društva bila na mestu, i da je taj zahtev na mestu. Da. I sad, iz onoga što smo mislili da smo ostavili u prošlosti, da se vratimo na današnji trenutak: Marta Kos kaže za Evropsku uniju "super utorak", četiri države otvaraju različita poglavlja. Srbije nema na tom spisku.

Pa nema. Na kraju, i nije iznenađenje. Pokušano je dosta toga u fotofinišu, da tako kažem. Deluje, kao što ste rekli i u uvodu, da pre ove letnje pauze neće biti novog razmatranja, odnosno da se sve pomera za jesen. Videćemo, videćemo još.

To jeste veliko razočarenje, jer ako pogledate način na koji je Marta Kos—dosta toga je Marta Kos rekla prethodnih dana, ali ona je u jednoj objavi na društvenoj mreži X napisala: "the four front runners", dakle, četiri predvodnika. I pazite sad, Srbija nije ni među ta četiri predvodnika, od kojih, hajde da budemo pošten, dva su tu iz geopolitičkih razloga. Da, Ukrajina i Moldavija.

I nemaju mnogo, nemaju mnogo... imaju sličnosti, ali u jednom delu, ali prosto, procesi su drugačiji.

Tako da, ovo je zapravo... ni u kom slučaju ne bih rekao, za nas koji pratimo evropske integracije, ovo nije samo još jedan utorak. I ovo je zapravo jedan dosta, onako, tužan, razočaravajući dan.

Da. E sad, da li je... kako se do toga došlo?

U smislu, to vas pitam jer činilo se da u jednom trenutku, da je od onog samita u Tiftu, vlast u Srbiji nekako krenula da tu pojačava, odjednom, taj put ka Evropskoj uniji, brzinu donošenja zakona, nadajući se daće biti, verovatno, među ovim zemljama. Da, ali hajde da sagledamo realno. Dakle, od tog samita, prošlo je tek nešto više od mesec dana. Šta je bilo u mesecima pre toga, godini pre toga?

Imali smo jedan, praktično, manje-više isti skup zahteva koji se odnosio kako na otvaranje klastera 3, tako i na sredstva iz plana rasta. Dakle, ništa što je trebalo da se uradi nije urađeno.

Srbija je sama propustila da ispuni ono što je obećala. Mislim da, bez obzira na sve ove pokušaje i na tu jednu, da kažem, jedan pokušaj, kako se to sad kaže, je li, diplomatske ofanzive u nekom poslednjem trenutku, ja ne vidim da je to dalo, dalo rezultata. Umesto od 5, došli smo na 6, pa na 8 zemalja koje se protive. Tako da, i istovremeno, imamo dva kruga problema, odnosno zahteva.

Jedni su, dakle, oni koji se tiču unutrašnje politike, vladavine prava i tako dalje, a drugi se tiču našeg

Datum: 14.07.2026

Medij: N1

Emisija: Dan uživo/N1

Autori: Redakcija

Teme: Evropska komisija

	Početak	Trajanje
Emisija	14.07.2026 16:30:00	240:00
Prilog	14.07.2026 17:03:00	16:52

Naslov: Gost-Marko Savković, ISAC fond

propuštanja da se uskladimo sa spoljnom i unutrašnjom politikom. I to se i dalje, i meni je zaista neverovatno, da se i dalje ne uviđa koji je to problem. Mi imamo tri baltičke zemlje koje, apsolutno, dok se Srbija stopostotno ne uskladi, one neće dati saglasnost za dalji napredak.

Da. Vrat ćemo se na ove unutrašnje probleme.

Hajde, kada ste to otvorili, tu priču, ali može li se to... i da li je predsednik Srbije možda to pokušao da popravi ili da sakrije današnjim učešćem na... u Francuskoj, gde je Francuska proslavila Dan svoje nezavisnosti, bila je parada, bili su, kako se tu već to zove, koalicija voljnih.

Srbija je tu, nije deo tog koalicije. Ali je li Aleksandar Vučić pokušao da se ipak prikaže da jeste spoljnopolitički na toj strani? Pa mislim da je to važno mesto da se bude.

Dakle, nema, nema spora. I jako je bitno, prosto, da ti kontakti postoje, da se prilika iskoristi, da se razgovara na bilateralnom nivou i tako dalje. Ne čudi me...

jeste, sad, oko te fotografije, bilo dosta, ali, ali okej, meni to zvuči kao sasvim razložno, da kažem, obrazloženje zašto Vučića nema na toj, na toj slici. S druge strane, odnos Srbije i Francuske, taj bilateralni odnos, on je veoma razvijen. Jeste, jednim delom, da on zavisi od odnosa, od sveukupnog odnosa Srbije i Evropske unije, ali postoji, dakle, taj bilateralni odnos koji je dosta jak. I dobro je da se bude tamo. Međutim, ne može da bude kompenzacija. I, mislim da nije dovoljno da biste bili razmatrani za...

evo, mi vidimo da nije dovoljno da bi Srbija bila razmatrana za zemlju kojaće veoma brzo postati članica Evropske unije. Jer mi, ako gledamo Crnu Goru, ajde, evo, Crna Gora, kao sad neko poređenje, onaće veoma brzo postati članica Evropske unije, najverovatnije.

Srbija neće. I mislim da je upravo jedan od glavnih razloga to naše insistiranje.

I bila je i opaska predsednika danas, gde je on rekao: "Mi bismo otprilike mogli sutra da uđemo u NATO, kada bi nas oni pozvali, ali mi nećemo, jer vodimo nezavisnu spoljnu politiku" i tako dalje.

Naš izbor je, dakle, takva spoljna politika. I ta spoljna politika nas u ovom trenutku udaljava od članstva u Evropskoj uniji. Da, ali kad sam rekla "danas je predsednik u Parizu", sutra bi trebalo da je u Kijevu, gde se takođe održava jedan susret vezan za Evropsku uniju i Ukrajinu. Biće tamo predsednik Srbije. Je li to dovoljno ili nije dovoljno za taj deo koji se tiče spoljne politike? Pa za taj deo, ako se politika nastavlja da se vodi ovakva kakva je vođena do sada, biće dovoljno. Dakle, u onom delu u kom neko sad nema veća očekivanja. Mislim, kako bih rekao, ovo je... ako je ovo mera odnosa sa Evropskom unijom, ako je ovo mera odnosa sa NATO-om i tako dalje, sa Zapadom, na kraju krajeva, političkim Zapadom, u redu, onda to je to. Ali onda zaista ne treba, kako bih rekao, govoriti o toj ideji da hoćemo da budemo članica Evropske unije. Jer je jasno da se, da kažem, gol ili kapija ili kako god se pomerila u tom smislu. I to se desilo nakon 2000... nakon ruske agresije 2022.

godine. Tu se Evropska unija opredelila. Srbija u velikoj meri nije.

Da. I da li se Srbija opredelila na taj način da to nije rekla javno?

Je li, je li, evo, učestvuje na ovim raznim forumima, javna je tajna, ili nije ni tajna da Srbija izvozi oružje u Ukrajinu i da, eto, predsednikće ići u Kijev? Bili su ovih poslednjih mesec i po, učestvovali su i dolasci ukrajinskih zvaničnika. Tako je.

Imali smo predsednika ukrajinske vlade ovde. Sve je tako kako ste rekli, ali nije dovoljno. Evo, ISAC fond prati redovno to usaglašavanje Srbije sa Evropskom unijom u domenu spoljne politike. U narednih nekoliko dana objavićemo analizu za prvih 6 meseci 2026.

godine. Mi smo sada na nekih 60% usaglašenosti.

Što je pomak. To je pomak od 3%. Ali, jako je važno istaći i šta je ono sa čim se nismo usaglasili. A mi se, po pravilu, ne usaglašavamo kada je reč o Rusiji, ne usaglašavamo se kada je reč o Kini. Ima tu i sad nekoliko rezolucija koje je, onako, teško, teško razumeti.

Nije, nije to sada toliko ni važno. I znate šta, na kraju, mi ne pristajemo uz pakete sankcija.

Evropska unija je sada usvojila 20. paket sankcija. To se stalno proširuje.

Mi se sa tim ne usaglašavamo, nismo deo toga. I mislim da, opet kažem, iz perspektive onih zemalja koje na krajuće reći: "Ali Srbija prema Rusiji ima suprotan stav od nas", rekao sam koje su to zemlje, nije dovoljno. Da.

E sad, sa druge strane, znači, to je jedan deo priče ili jedna strana medalje na koju vrlo često igra vlast u Srbiji, koja kaže: "Mi smo stvarno super, super, ali nismo, ovaj, usvojili, nismo doneli odluku o sankcijama Rusiji." Može li se, bez onog drugog dela koji smo na početku pominjali, to kako stvari izgledaju u Srbiji unutra, kada je reč o medijima, kada je reč o vladavini prava?

Pa to je isto interesantno pitanje. Mislim da se moglo. Mislim da se i to promenilo u proteklih nekoliko

Datum: 14.07.2026

Medij: N1

Emisija: Dan uživo/N1

Autori: Redakcija

Teme: Evropska komisija

	Početak	Trajanje
Emisija	14.07.2026 16:30:00	240:00
Prilog	14.07.2026 17:03:00	16:52

Naslov: Gost-Marko Savković, ISAC fond

meseci. A promenilo se zato što su neke, neke stvari, neki problemi ovde postali previše očigledni da bi se ignorisali. A i opet kažem, i ponavljam, da je vlast, dakle, predsednici Republike Srbije su sami izneli daće neke stvari uraditi, je li, ispraviti, kako bi se kvalifikovali za otvaranje tog klastera 3 i druge stvari koje proističu.

I to se, opet, nije, nije desilo, ili se nije desilo u potpunosti. Tako da, imali smo, dakle, jedan krug problema, pa se onda javio drugi, a onda prvi krug problema nije razrešen.

I mislim, kad se tako uzme, glavni razlog zašto bi sada Evropska unija, mislim, odnosno Brisel, odnosno Evropska komisija, insistirala na tome da se Srbiji da klaster 3, i rekla je to Marta Kos, jeste: "Ne želimo da vidimo da Srbija zaostaje." To je glavni razlog. A da li, mislim, bez obzira da li Srbija već zaostaje, da li Srbija je izgubila ili je na putu da izgubi taj, kako se to popularno u Evropi zove, momentum, trenutak sada kada je Evropska unija raspoložena za neku vrstu, za proširenje, za neku vrstu bliže saradnje? Hajde da uzmemo poređenje sa Crnom Gorom, evo.

Znači, svakako zaostaje, i ona sad već ubrzano zaostaje, zato što Crna Gora ubrzano napreduje.

Takav je proces, prosto. Znači, kako ste, što ste bliže, vi ste više uvučeni, izloženi, više vaših ljudi stiže znanja. Sa ovim novim predlozima, da faktički budete za stolom, ne možete da glasate, ali tu ste kada se o nekoj politici raspravlja, opet će druge zemlje biti u boljoj poziciji u odnosu na Srbiju ako ona ne napravi sada taj iskorak. Tako da, i po staroj i po novoj metodologiji, da sad ne gubimo previše vremena na to, to ne izgleda dobro.

Jednostavno ne izgleda dobro. Da. I sad, može li se dalje, uopšte, bez neke redefinisanja, pre svega retorike, prema susedima? Evo, maločas ste spominjali Crnu Goru. Imali smo seriju vrlo oštih razmena različitih optužbi, pa između Beograda i Podgorice, odnosno, pre svega, iz Beograda je išlo ka Podgorici.

Imamo dosta kompleksan odnos prema Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj. Pa znate šta, mislim da da...

Imamo sad i ovo isto od ministarke Paunović. Mislim da je to problem...

mislim da je to nama problem, da je to problem narodima koji ovde, koji ovde žive.

Dakle, odnosi... političari kvare bilateralne odnose, da tako kažem, u jednoj rečenici, i propuštaju da iskoriste ogroman potencijal koji postoji. Znači, deluju destruktivno.

Ne mislim da to na Zapadu se primećuje u toj meri, jer najčešće ne sledi konkretna akcija iza toga.

Jedno je narativ, drugo je kada vi zaista uradite nešto što je očigledna eskalacija i tako dalje.

Zato je, na primer, da li vi ili neko u vaše ime ili šta god, kao što je, na primer, Banjska bila jedan signal za uzbunu, i danas se od Srbije zahteva da postupi. Sad, različite načine, različiti akteri, ali to je i dalje problem koji ostaje nerešen i tu je negde. Tako da, nama je, nama je loše, nama je problem. Nije to, mislim, paradoksalno, nije to toliko veliki problem iz ugla predstavnika Zapada ovde, ali generalno, ako želimo da budemo, je li, svi deo te jedne političke zajednice, porodice, kako god to da zovemo, moramo drugačije da komuniciramo.

Da. I evo, samo za kraj, maločas smo, vrlo kratko smo spomenuli Francusku, da se tamo skupio danas evropski vrh. Predsednik Srbije voli da kaže da ima baš dobre prijateljske odnose sa Emanuelom Makronom. Makron je ipak odlazeći francuski predsednik.

Šta bi moglo, kako bi mogli u budućnosti da izgledaju odnosi Srbije i Francuske?

I može li se na to računati, na to prijateljstvo računati trajno, kako se ne priča?

Pa zavisi od toga ko pobedi. Ali mislim da, znate kako, potencijal da se grade dobri bilateralni odnosi sa Francuskom je jako velik. I bilateralni odnosi sa Francuskom generalno jesu jako dobri.

Tu je i ekonomska saradnja koja je jako dobra. Ona često se kaže kako, zahvaljujući njoj, predsednik Vučić uživa podršku Francuske i tako dalje. Mislim da je stvar malo kompleksnija.

Ne gledaju Francuzi Srbiju samo kroz predsednika Vučića. Njima je stalo da imaju dobar odnos sa Srbijom, iz niza razloga. Mislite iz istorijskih razloga ili iz finansijskih razloga?

Mislim da je i stvar trenutne procene. Sigurno da, da mogućnost da se zaradi na projektima koji se realizuju jeste tu negde, ali to je prosto stvar procene.

I njihovoj vizuri Srbije je ključna zemlja Zapadnog Balkana, šta god ko mislio sada o tome.

I nije bitno na kraju ni toliko, ni koće pobediti, jer ako je to Lepen, ako je to neko iz tog, da kažem, kruga... Dobro, imamo i levo orijentisane i... Imamo Melanšona na levisi, dakle, videćemo. Ali hoću da kažem da se i sa jednim i sa drugim Beograd može da nađe zajednički jezik. Hvala vam mnogo na ovom razgovoru. Bio je ovo Marko Savković iz ISAC fonda, a mi sad idemo na kratku pauzu, zato ostanite uz nas.

